
Theater en haar fotografische waarheid

Herman Sorgeloos, Wittgenstein Incorporated

Volgens Dirk Lauwaert klikt het niet tussen de fotografie en het theater. Of beter gezegd: het klikt, maar die decontractie doodt de levendige interactie tussen scène en publiek, het spel der illusies van de droomfabriek die het theater voor Lauwaert is. De shot van de fotograaf plaatst een cesuur in het behaaglijke spel van wederzijdse manipulatie tussen acteur en toeschouwer. Aldus Lauwaert, die groot gelijk heeft wanneer deze spelbreker, die hem de soevereine vrijheid ontzegt om het droommateriaal naar eigen goeddunken te manipuleren, hem irriteert. Die irritatie is echter de essentie van het theater én van de fotografie. Hun wezenlijke dilemma - dat de theaterfotograaf moet (en niet anders kan dan) hernemen.

"De concentratie van een voorstelling vervluchtigt, zodra de fotografie de stop eraf trekt; blijft een centrifugaal document, waaruit de essentiële categorie van de illusie verdrongen werd door een naturalistische kortzichtigheid, zo essentieel aan de fotografie." Dat zijn twee zware statements, twee uitspraken

over essenties in één zin : theater is in wezen een theater van de illusie, een betovering waar wij volgens Lauwaert naar verlangen en die het theater in stand moet houden, wil het niet in "beschamende krachteloosheid" verglijden. En die essentie is onverzoebaar met die andere, die van de fotografie : "de fotografische waarheid." Die is onluisterend en banaliserend zegt Lauwaert. Ze toont immers enkel het werk, niet de werking van de voorstelling, niet haar geconcentreerde, gerichte stileren of codering, die ze met haar kortzichtige naturalistische blik (vaak in tegendraadse richting of vanuit een 'dode hoek') doorkruist en stillegt. Ze herleidt de (semiotische) alchemie van het theatrale proces tot de chemische platitude van het fotografische. En als klap op de vuurpijl: "Als ik in fotografie het theatrale wil laten zien (...) dan toon ik modefoto's, geen theaterfotografie." Want modefotografie heeft "de illusie zelf als haar onderwerp." Beter gezegd : ze verkoopt ze ("*we don't sell clothes, we sell dreams*"), gebruikmakend van een "expliciterende didactiek," die inderdaad